

KAART VAN HET INDISCH VERZET

Samen met Arq Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld lanceerde Pelita op 12 december de website *Kaart van Indisch Verzet* met de bedoeling de bekendheid met het verzet tegen de Japanse bezetting te vergroten. De website vertelt veelal onbekende verzetsverhalen. Verhalen over guerrilla, spionage, sabotage en over de martelingen door de Kempeitai. VWS financierde het project.

Een oproep van onbekende Japanse officieren leidde tot grote angst in kamp Solo. In december 1943 kwam het bevel dat vrouwen van 18 tot 23 jaar zich de volgende dag moesten verzamelen op het kampplein. Kampleidster Gezina Smid wist dat uit andere kampen vrouwen weggehaald waren en tot prostitutie gedwongen. Smid weigerde de oproep met gevaar voor eigen leven. ‘Alleen over mijn lijk gaan onze mensen het kamp uit’, zou ze tegen de Japanse officieren hebben gezegd.

Het verzet van Gezina Smid is een van de verhalen op de website kaartvanindischverzet.nl. De kaart is gepresenteerd op 12 december in Den Haag, tijdens het evenement ter afsluiting van het Jaar van Verzet. Voordat dit themajaar voorbij was, wilde Pelita en Arq Kenniscentrum Oorlog ook het verzet in Zuidoost Azië in beeld brengen. Op de website ziet de bezoeker de kaart van de Indonesische archipel. Door te klikken op een punt komt de bezoeker bij de verhalen terecht. Een verhaal is voorzien van foto's van de verzetsdeelnemers. De Kaart van Indisch Verzet toont een verscheidenheid aan verzetsverhalen: van inlichtingen verzamelen tot guerrilla en sabotage. Het verzet werd gepleegd door vrouwen, krijgsgevangenen en Molukkers. De verhalen zijn verspreid over Java, Timor, de Molukken en zelfs in Thailand en Japan.

Dit project beoogt de bekendheid met het verzet in Nederlands-Indië te vergroten. Uit onderzoek blijkt dat 67% van de Nederlanders weinig tot niets weet van het verzet in Nederlands-Indië. Dit terwijl maar 25% van de Nederlanders weinig tot niets weet over het verzet tegen de Duitse bezetting in Europa. Dat ‘Europese’ verzet is dus veel bekender bij het publiek. Vanwege die onbekendheid opent de website eerst met een introductiefilm die de historische contouren van het verzet in Indië schetst. Voor geïnteresseerden is de website zeer de moeite waard. Voor de totstandkoming zijn de archieven van Pelita onderzocht. Als begeleidende instelling stelde Pelita de verzetsrapportages op, sinds het ontstaan van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (WIV) in 1986. Vanaf die tijd konden personen die tegen de Japanners verzet pleegden, erkend worden als verzetsdeelnemer en in sommige gevallen in aanmerking komen voor een buitengewoon pensioen.

De persoonlijke dossiers van WIV-aanvragers geven een unieke inkijk in veelal onbekende verzetsverhalen. De dossiers bieden ook vaak inzicht in wat de oorlog voor betrokkenen inhield en welke invloed die uitoefende op hun verdere leven. Ook het dossier van Gezina Smid is in het archief te vinden. Voor elk verhaal op de website geldt, dat er uiteraard eerst bij nabestaanden toestemming gevraagd is om het verhaal openbaar te maken. In het geval van Gezina Smid konden geen nabestaanden worden achterhaald. Haar verhaal is nu wel aan te klikken op een punt op de website Kaart van Indisch Verzet. Het bevindt zich midden op het eiland Java. Wilt u weten hoe het verhaal afloopt? Ga dan naar kaartvanindischverzet.nl